

**Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere veya Şartlı Cezalandırılanların
Tahliye Sonrası Gözetimi ve Korunması İçin Alınan Tedbirlerin Pratik Organizasyonu
Hakkında R (70) 1 Sayılı Tavsiye Kararı***

(Bakan Delegeleleri Komitesince 26 Ocak 1970 tarihinde kabul edilmiştir.)

Bakanlar Komitesi,

Tecil edilen cezalar, gözetimli özgürlük (prabasyon) ve hapsin diğer alternatifleri hakkındaki (65) 1 sayılı Tavsiye Kararını hatırlayarak;

Tretman tedbirlerinin etkinliğinin, bütün üye devletlerde ceza politikasının en önemli bölümünü teşkil ettiğini gözönüne alarak;

Denenmesi mümkün olan her durumda, hapis cezalarına hükmedilmemesi yönündeki arzu edilirliliği dikkate alarak;

Üye devletlerin bir çoğunda, denetimli serbestlik, şartla tahliye ve tretmanı sağlayan benzer tedbirlerin geliştirilmekte olduğunu göz önüne alarak;

Bu tedbirler açısından, en uygun yasal çerçevenin en etkili servislerin ve tretman yöntemlerinin oluşturulmasının tavsiye edilmekte olduğunu gözönünde bulundurarak;

Şartlı tedbirlerin kullanılması için ortak prensipler oluşturulmasının yararlı yönde geliştirilmesi için uygun olaca cezalandırılan ve şartlı salıverilen suçluların gözetimi hakkında Avrupa Sözleşmesinin uygulanmasına yardımcı olacağını gözönüne alarak,

Üye devletlerin hükümetlerine,

1-a) Cezanın tecil edilmesi ve bunla ilgili tedbirlerin çeşitli şekillerin oluşturulmasının, geliştirilmesinin ve iyileştirilmesinin uygunluğunu incelemek

- Cezaların bireyselleştirilmesine engel olan (suç kategorileriyle ve suçlu kategorileriyle ilgili) şartlı tedbirlerin uygulanmasındaki sınırların azaltılması veya kaldırılması imkânlarını araştırmak;

b) Suçlunun karakteri ve sosyal koşulları hakkında faydalı bilgiler sağlayan mahkûmiyet öncesi araştırmaları her defasında denetimli serbestlik veya düşünülen gözetimle ilgili bir başka tedbirle birlikte tasavvur etmek,

c) Bu tür araştırmalar için, tretmanın potansiyelleri ve suçlunun ihtiyaçları hakkında doğru bilgi planlayan ve sunan eğitimli personeli işe almak

d) Özel yaşamın gizliliğine haksız olarak müdahale edilmesinin yanı sıra, toplanan bilgilerin amacına aykırı kullanılmasına karşı teminat sağlamak;

2- a) Belirli kategorilerdeki suçlulara, örneğin sabikalara ilişkin sınırlamalar, tahliyeden önce çekilmesi gereken en az süre veya verilen cezanın uzunluğunu ilgilendirenler gibi şartla tahliye olma haklarını bahşeden yasal düzenlemeleri gözden geçirmek veya gerekiyorsa değiştirmek;

b) Ömür boyu hapis cezasına mahkûm edilenlerin, periyodik gözden geçirmeler suretiyle şartla tahliye edilebilmelerini veya en azından toplumun güvenlik ihtiyacı ve kişilikleri gözönünde tutularak bağışlanmalarını sağlamak;

c) Denetimli serbestlik servisinin veya bu konuda yetkili olabilecek diğer servislerin şartla tahliye edilenlere sundukları tahliye sonrası koruma hizmetini şartla tahliye edilmeyenlere de sunmalarını gerekli kılmak;

d) Hızlı karar verilebilmesi, mahkûmun tretman ihtiyaçlarının hesaba katılabilmesi ve toplumun korunma ihtiyaçlarının belirlenebilmesi için, şartla tahliyeye ilişkin her prosedür hakkında mahkûma kendi dosyasını tamamen inceleme ve görüşlerini ortaya koyma imkânı sağlanmasını temin etmek;

e) Özellikle mevcut yeniliklerin ışığı altında, cezaevi yaşamından özgür yaşama geçişi kolaylaştırması için tasarlanan vasıtaları gözden geçirmek ve geliştirmek; özellikle cezanın uygun bir bölümünde, belirli ve detaylı planların yapımına başlamak;

3 a) İçinde bulunulan sosyal çevre içersinde kişisel problemlerin çözümüne yardımcı olabilecek, ileriye dönük bir arkadaşlığın kurulmasını ve bundan yararlanılmasını sağlayacak gözetim yöntemlerinin geliştirilmesini temin etmek;

* Metinler Necati NURSAL'a ait Uluslar arası Cezaevi Standartları ve Denetimli Serbestlik Kuralları Kitabı'ndan alınmıştır.

b) Başlanmak istenen tretmanın en etkili şekilde bireyselleştirilmesini sağlayacak, gözetim, şartla tahliye ve benzeri tedbirleri destekleyen her türlü ihtiyaçları incelemek ve gerekirse mevzuat çalışması başlatmak, bunu yaparken insan haklarına ve kişisel saygınlığa tam bir saygı göstermek;

c) Uyuşturucu ve alkol bağımlılığı gibi sosyal problemleri olan suçlulara ilişkin tretman düzenlemelerini gözden geçirmek ve gerekiyorsa bunları genişletmek;

d) Şartla tahliye edilenler veya gözetimli özgürlükte bulunanlar hakkında inceleme yapmak ve gerekiyorsa ikametlerine ait düzenlemeler yapmak;

e) Değişen ihtiyaç ve koşullara göre, şartlı ceza veya şartlı tahliye kararında yer alan gereklerde değişiklik yapılabilmesinin mümkün olmasını temin etmek;

4 a) Gözetimli özgürlük, şartla tahliye ve cezaevi servislerinin içerisine oturulduğu idari yapının ne olduğuna bakılmaksızın, suçlularla uğraşırken kullandıkları metotlarda tam bir bütünlük olmasını sağlamak;

b) Mesleki açıdan nitelikli personel istihdamının etkili bir Denetimli Serbestlik hizmetinin esas temelini oluşturmasını sağlamak;

c) Gönüllü çalışanları mesleki personel ile işbirliği içerisinde kullanmanın değerini göz önünde tutmak;

d) Gördükleri işin özel zorluklarından kaynaklanan sorunlar bakımından,gerekli olduğunda Denetimli Serbestlik memurlarının geliştirilmesine özen göstermek;

e) Meslek memurlarının her türlü meslek öncesi eğitimini tamamlayacak başlangıç eğitiminin yanı sıra, pratik deneyimlerini ve teorik bilgilerini geliştirecek meslek içi eğitim programları düzenlemek;

f) Gönüllü personelin seçimi ve eğitimin yanı sıra masraflarının karşılanması için etkili yöntemler sağlamak;

g) En etkili tretmana ulaşmak, materyal ve insan kaynaklarını en uygun şekilde kullanımını sağlamak için meslek memurları ile gönüllü memurların ekip halinde sosyal çalışmalarına özen göstermek;

5- a) Şartla tahliye ve Denetimli Serbestlik servislerine genel bir idari denetleme sistemi sağlamak;

b) Şartla tahliye veya Denetimli Serbestlik kararlarının infazının kontrolünü sağlamak üzere gözetimde bulunmak;

c) Mesleki standartlarını geliştirmelerine kadar, memurlara bireysel olarak sosyal çalışın

d) Yeterli dosya kaydının tutulmasını sağlamak

6- a) Şartla tahliye veya Denetimli Serbestlik kararıyla yüklenen koşulların sonuçta uygulanabilen uygun cezalarla denetimi sağlamak;

b) Gözetimli özgürlük (Denetimli Serbestlik) veya şartla tahliye altında bulunan kişinin yeniden suç işlemeksizin. Gözetimden kaçması veya koşulları yerine getirmemesi durumunda, hangi cezaya başvurulursa vurulsun sadece yüklenen koşulların ihlalini değil, aynı zamanda suçlunun genel tutumunu gözönünde bulundurmak;

c) Yeni bir suç işlenmesi durumunda aşağıdaki seçeneklerden birisinin sağlanması için yasal mevzuatlarını ve uygulamalarını gözden geçirmek;

Hem işlenen yeni suç için. hem de daha önce şartlı bir tedbirle sonuçlanan bir suç için birlikte şartlı bir cezaya hükmedilmesi,

-İlk şartlı tedbiri içinde yer alan bazı koşullarda değişiklikler yapıp muhafaza ederek ikinci cezanın verilmesi fakat, yeni cezanın bu kez şartsız olması

-Hem yeni suçu. hem de önceki suçu kapsayan ikinci bir şartlı tedbire hükmedilmesi.

7- Denetimli Serbestlik için seçilecek suçluların yanı sıra Denetimli Serbestlik ve şartla tahliye sistemlerinin işleyişi hakkında araştırmalar geliştirmek;

8- Şartla tahliye edilen veya şartlı cezalandırılan suçluların tahliye sonrası korunması ve izlenmesi hakkında Avrupa Konseyi Raporunun özellikle uygun servislere geniş şekilde dağıtımını sağlamak;

İçin yasal düzenlemelerini gözden geçirmelerini tavsiye eder.

Hükümetleri, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bu tavsiyeler hakkındaki kaydettikleri gelişmeler konusunda her 3 yılda bir rapor vermeye davet eder.